

Ali Kondi

IZABRANA

Prevela
Nevena Andrić

■ Laguna ■

Naslov originala

Ally Condie
MATCHED

Copyright © Allyson Braithwaithe Condie

Translation Copyright © 2011 za srpsko izdanje, LAGUNA

*Skotu,
koji uvek veruje*

Kupovinom knjige sa FSC oznakom
pomažete razvoj projekta odgovornog
korišćenja šumskih resursa širom sveta.
SW-COC-001767
© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

PRVO POGLAVLJE

Sada kad sam otkrila kako se leti, kuda da se zaputim u noći? Krila mi nisu bela, niti perjana; zelena su, sačinjena od zelene svile što podrhtava na vetru i uvija se kad se pomerim – prvo ukруг, potom po pravoj liniji, a onda u obliku koji sam sama zamislila. Crnilo iza mene ne brine me, kao ni one zvezde spređa.

Osmehujem se sebi i svojoj blesavoj mašti. Ljudi ne mogu da lete, iako su pre postanka Društva postojali mitovi o letačima. Jednom sam ih videla na slici. Bela krila, plavo nebo, zlatni prstenovi iznad glava; oči okrenute naviše, iznenađene, kao da im je neverovatno da ih umetnik crta dok rade to što rade, kao da ne veruju kako nogama ne dodiruju zemlju.

Priče nisu istinite. Toliko znam. Ipak, večeras je lako na to zaboraviti. Vazdušni voz klizi kroz zvezdanu noć tako

meko, a srce mi lupa tako brzo – imam osećaj da bih se svakog časka mogla vinuti u nebo.

„Što se smeškaš?“, pita Zander dok gladim i ispravljam nabore svoje svilene zelene haljine.

„Zbog svega“, kažem mu, i istina je. Toliko sam čekala na ovo: na svoju proslavu izbiranja. Gde ću prvi put videti lice dečaka izabranog za mene. Prvi put ću čuti kako se zove.

Jedva čekam. Ma koliko se voz hitro kretao, svejedno nije dovoljno brz. Šapuće kroz noć, a njegov šum se čuje kroz tiho rominjanje glasova naših roditelja i udare moga srca, hitre poput munje.

Možda i Zander čuje kako mi srce bubnja, pošto pita: „Je l' imaš tremu?“ Na susednom sedištu Zanderov stariji brat počinje mojoj majci da priča o sopstvenoj proslavi izbiranja. Uskoro ćemo i Zander i ja moći da pričamo takve priče.

„Ne“, kažem. Ipak, Zander mi je najbolji drug. Isuviše me dobro poznaje.

„Lažeš“, zavatlava me. „Imaš tremu.“

„Ti ne?“

„Ja ne. Spreman sam.“ Kaže to bez oklevanja i verujem mu. Zander spada u ljude koji tačno znaju šta žele.

„Kasija, nema veze ako imaš tremu“, kaže, sada blago. „Gotovo devedeset tri procenta onih koji se zapute na proslavu izbiranja pokazuju izvesne znake treme.“

„Zar si naučio napamet *sav* zvanični materijal o *izbiranju*?“

„Skoro sav“, nakezi se Zander. Širi ruke kao da želi reći: *Dobro, a šta si očekivala?*

Ovaj pokret me zasmehava, uostalom, i sama sam napamet naučila sav materijal. Lako je naučiti kad ga iščitaš toliko puta, kada je odluka toliko važna. „Dakle, u manjini si“, kažem. „Među onih sedam posto koji se nimalo ne boje.“

„Naravno“, slaže se on.

„Otkud si znao da imam tremu?“

„Zato što sve vreme otvaraš *to* i zatvaraš ga.“ Zander pokazuje na zlatan predmet u mojoj ruci. „Nisam znao da imaš starinu.“ Izvestan broj tih blaga iz prošlosti kod nas prelazi iz ruke u ruku. Iako je državljanima Društva dozvoljeno da poseduju po starinu, teško ih je nabaviti, izuzev ako su se tvoji preci potrudili da ih prenose s kolena na koleno.

„I nisam, do pre nekoliko sati“, kažem mu. „Deda mi ju je poklonio za rođendan. Pripadala je njegovoj majci.“

„Kako se to zove?“, pita Zander. „Pudrijera“, kažem. Naziv mi se veoma dopada. Pudrijera označava nešto sitno ali raskošno. I ja sam sitna. Takođe mi se dopada kako zvuči kad se izgovori: pu-dri-je-ra. Sama reč zvuči kao da neprestano otvaraš i zatvaraš sam predmet.

„Šta znače ti inicijali i brojevi?“

„Nisam sigurna.“ Prelazim prstima preko slova ACM i brojeva 1940 ugraviranih u zlatnu površinu. „Ali vidi“, kažem mu i otvaram pudrijeru da mu pokažem unutrašnju stranu: ogledalce od istinskog stakla i malecno udubljenje gde je prvobitna vlasnica čuvala puder za lice, ako je verovati dedi. Sada unutra držim tri tablete za slučaj nužde, koje svi imamo sa sobom – zelenu, plavu i crvenu.

„Baš zgodno“, kaže Zander. Pruža ruke i vidim da i on ima starinu – par blistavih manžetni s dugmićima od platine. „Otac mi ih je pozajmio, ali ništa ne može da se stavi unutra. Potpuno su beskorisne.“

„Ipak, lepo izgledaju.“ Pogled mi klizi naviše, do Zanderovog lica, blistavoplavih očiju i plave kose iznad tamnog odela i bele košulje. Oduvek je zgodan, još otkako smo bili mali, ali nikad ga nisam videla ovako doteranog. Dečaci nemaju toliko slobode kao devojke kad treba odabrati odeću. Sva odela uglavnom liče jedno na drugo. Ipak, mogu da biraju boju košulje i kravate, a tkanina je mnogo finija od one za svakodnevnu odeću. „Ti lepo izgledaš.“ Devojka koja otkrije da joj je on izabrani oduševiče se.

„Lepo?“ kaže Zander i diže obrve. „To je sve?“

„Zanderu“, kaže mu majka, koja sedi pored njega – prekoreva ga, ali joj je zabavno.

„Ti *divno* izgledaš“, kaže mi Zander, a ja malčice crvenim iako poznajem Zandera čitavog života. I *osećam* se divno, u ovoj haljini: ledenozelenoj, lepršavoj, plisiranoj. Zbog nežne svile na koži – na šta nisam navikla – osećam se gipko i otmeno.

Pored mene, i majka i otac glasno uzdahnu kada se na vidiku ukaže gradska većnica, obasjana belim i plavim i blistava od osvetljenja za posebne prilike, koje svedoči da je u toku nekakvo slavlje. Još ne vidim mermerno stepenište pred većnicom, ali znam da će biti uglačano i da će se sijati. Čitavog života čekam da se popnem čistim mermernim

stepenicama i kročim kroz vrata većnice – građevine koju sam viđala izdaleka, ali nikad u nju nisam stupila.

Želim da otvorim pudrijeru i u ogledalu pogledam izgledam li najbolje moguće. Ne želim da delujem sujetno, pa se umesto toga krišom gledam u njenoj površini. Obao poklopac pudrijere malo mi krivi crte lica, ali i dalje sam to ja. Moje zelene oči. Moja bakarnocrvena kosa, koja na pudrijeri izgleda zlatastije nego u stvarnosti. Moj prav nosić. Moja brada s malecnom rupicom, istom kao kod dede. Sve spoljašnje osobine koje me čine Kasijom Marijom Rejes, devojkom od tačno sedamnaest godina.

Premećem pudrijeru po rukama i gledam kako se dve strane savršeno uklapaju. Moje izbiranje već se odvija isto tako savršeno, počevši od činjenice da sam večeras ovde. Pošto sam rođena petnaestog, na dan kada se svakog meseca održava proslava, oduvek se *nadam* da ću biti izabrana baš na rođendan – ali znala sam da možda neće biti tako. Mogu te pozvati na proslavu bilo kada, u roku od godinu dana od tvog sedamnaestog rođendana. Kada je pre dve nedelje preko prijemnika pristiglo obaveštenje da ću zaista učestvovati u izboranju na sam rođendan, gotovo sam čula škljocanje kockica koje se sklapaju baš kako treba, baš onako kako odavno sanjam.

Zato što, premda na izbiranje nisam morala da čekam ni ceo jedan dan, na neki način čekam čitavog života.

„Kasija“, obraća mi se majka sa osmehom. Trepćem i podižem pogled – trgla me je. Moji roditelji ustaju, spremni da se iskrcaju.

Zander takođe stoji i ispravlja rukave. Čujem njegovo duboko disanje i osmehujem se za sebe. Možda na kraju krajeva ipak ima malu tremu.

„Idemo“, kaže mi. Osmeh mu je toliko mio i blagorodan; drago mi je što su nas pozvali istog meseca. Kroz čitavo detinjstvo nas dvoje delili smo sve; čini se da bi trebalo da podelimo i njegov završetak.

Uzvraćam mu osmeh i upućujem mu najbolji pozdrav koji imamo u Društvu. „Želim ti najpovoljniji mogući ishod“, kažem Zanderu.

„I ja tebi, Kasija“, kaže on.

Dok silazimo s vazdušnog voza i hodamo prema gradskoj većnici, moji roditelji hvataju me za ruke. Okružena sam, kao i uvek, njihovom ljubavlju.

Večeras smo tu samo nas troje. Moj brat Brem ne može na proslavu izbiranja jer ima manje od sedamnaest, premlad je. Prva proslava kojoj prisustvuješ uvek je tvoja sopstvena. Ja ću, međutim, smeti da dođem na Bremovu proslavu jer sam mu starija sestra. Osmehujem se za sebe i pitam se kakva li će biti Bremova izabranica. Saznaću za sedam godina.

No večeras je *moje* veče.

Lako je prepoznati ko je sve ovde radi izbiranja; ne samo što smo najmlađi već i lebdimo naokolo u divnim haljinama i po meri skrojenim odelima dok naši roditelji i starija braća i sestre idu u svakodnevnoj odeći, kao nekakva

pozadina naspram koje mi cvetamo. Gradski zvaničnici nam se ponosito osmehuju, a meni se srce nadima dok ulazimo u arenu.

Pored Zandera, koji mi maše u znak pozdrava dok ide preko prostorije prema dodeljenom mestu za sedenje, prepoznajem i devojkicu po imenu Li. Odabrala je jarkocrvenu haljinu. Dobar izbor, jer dovoljno je lepa da i treba ovako da se ističe među ostalima. Ipak, izgleda zabrinuto i sve vreme uvrće svoju starinu – crvenu narukvicu od dragulja. Pomalo sam iznenađena što vidim Li ovde. Pomislila bih da će postati usamljenica.

„Vidi ti ovaj porcelan“, kaže moj otac kada smo našli svoja mesta za slavljeničkim stolovima. „Podseća me na onaj iz Vedžvuda, što smo pronašli prošle godine...“

Majka gleda u mene i prevrće očima, iako je ovo zabavlja. Čak i na proslavi izbiranja otac ne može a da ne primeti ovako nešto. Otac provodi mesece i mesece na radu po starim krajevima grada, koje sada renoviraju i pretvaraju u nove konake za javnu upotrebu. Prosejava ostatke nekog društva koje i nije tako davna prošlost, kako se čini. Baš sada, na primer, radi na naročito zanimljivom restauratorskom poduhvatu: na staroj biblioteci. Razdvaja ono što je Društvo označilo kao vredno od onoga što nije.

Ipak, onda i sama moram da se nasmejem jer majka ne može da se uzdrži a da ne načini opasku u vezi sa cvećem, pošto to spada u *njeno* stručno polje – ona radi u rasadniku. „Jao, Kasija! Vidi ono cveće u sredini. Ljiljani.“ Steže mi ruku.

„Molim vas, sedite“, kaže nam jedan zvaničnik s podijuma. „Večera samo što nije poslužena.“

Gotovo je smešno koliko brzo svi sedamo. Jer možda se i divimo porcelanu i cveću, možda smo i došli radi izbiranja, ali takođe jedva čekamo da okusimo hranu.

„Kažu da je ova večera uvek protraćena na mlade koji dođu na izbiranje“, kaže razdragan čovek koji sedi preko puta nas i osmehuje se svima za stolom. „Toliko su uzbuđeni da ni zalogaj ne mogu da okuse.“ I istina je; devojka u ružičastoj haljini nešto niže za stolom pilji u tanjir i ništa neće ni da takne.

Međutim, ja kao da nemam tih poteškoća. Iako ne žderem, mogu da probam pomalo od svega – pečeno povrće, lepo začinjeno meso, zeleniš koji pršti pod zubima i kremasti sir. Topli, prhki hleb. Obed podseća na ples, kao da je ovo u isto vreme i bal i gozba. Kelneri veštim rukama guraju tanjire pred nas; hrana, odevena u bilje i garnirung, doterana je koliko i mi sami. Uzimamo bele salvete, srebrne viljuške, blistave kristalne pehare kao u ritmu muzike.

Na kraju obeda, kada konobar stavi pred njega parče čokoladne torte sa svežim šlagom, otac se radosno osmehuje. „*Divota jedna*“, šapuće, tako tiho da ga čujemo samo ja i majka.

Majka mu se malo smeje, zavatlava ga, a on je hvata za ruku.

Shvatam njegov polet kada okusim tortu, koja je punog ukusa ali ne isuviše jaka – duboka je i tamna i mirisna. Ovo je nešto najbolje što sam probala još od tradicionalne

večere na Zimski praznik, pre mnogo meseci. Priželjkujem da i Brem proba tortu i načas pomišljam da mu ostavim malo svoje. Ipak, nemam načina da mu je ponese. Ne bi mi stala u pudrijeru. Bilo bi nevaspitano sakriti je u majčinu tašnu, čak i kad bi ona pristala, a ne bi. Majka ne krši pravila.

Ne mogu da je ostavim za kasnije. Sad ili nikad.

Upravo sam strpala i poslednji komad u usta kada govornik objavljuje: „Spremni smo da proglasimo parove.“

Iznenadeno gutam i na sekund osećam neočekivan nalet besa: nisu me pustili da uživam u poslednjem zalogaju torte.

„Li Abi.“

Dok ustaje i čeka da se na ekranu pojavi lice, Li grozničavo uvrće narukvicu. Ipak, pazi da drži ruke nisko, tako da dečko koji je vidi negde, u nekoj drugoj gradskoj većnici, ugleda samo plavokosu lepoticu, a ne njene zabrinute ruke kako uvrću i gnječe narukvicu.

Čudno je kako se držimo za komadiće prošlosti dok iščekujemo budućnost.

Naravno, izbiranje parova odvija se po izvesnom sistemu. U pretrpanim gradskim većnicama širom zemlje parovi se objavljuju abecednim redom, po prezimenima devojaka. Pomalo mi je žao dečaka koji nemaju pojma kada će biti prozvani, kada će morati da ustanu ne bi li ih devojke u drugim gradskim većnicama primile za izabranika.

Pošto se prezivam Rejes, biću negde pri kraju sredine. Na početku kraja.

Ekran zablista i pojavljuje se dečačko lice, plavokoso i lepo. Ma gde se zapravo nalazio, osmehuje se kada vidi Li na ekranu, a smeši se i ona. „Džozef Paterson“, kaže objavljivač. „Li Abi, tvoj izabrani je Džozef Paterson.“

Domaćica večeri, koja predsedava proslavom, donosi Li srebrnu kutijicu; isto se dešava i Džozefu Patersonu na ekranu. Li seda i s čežnjom gleda kutiju od srebra, kao da bi želela odmah da je otvori. Ne krivim je. Unutra se nalazi mikrokarta s podacima o njenom izabranom. Svi ćemo ih dobiti. Kasnije će se u njima držati prstenje za bračni ugovor.

Ekran ponovo sevine i pojavljuje se prvobitna slika: dečko i devojka koji se osmehuju jedno drugom, s treperavim svetlima i zvaničnikom u belom kaputu u pozadini. Iako Društvo planira izbiranje tako da bude što delotvornije, u nekim trenucima na ekran se ipak vraća ova slika, što znači da svi čekamo dok se negde dešava nešto drugo. Izbiranje je složeno i opet me sve to podseća na zamršene plesne korake koje su izvodili nekada davno. Za ovaj ples, međutim, sada samo Društvo može da smišlja koreografiju.

Slika zatreperi i nestane.

Objavljivač proziva drugo ime; nova devojka ustaje.

Uskoro sve više ljudi na proslavi ima srebrne kutijice. Neki ih spuštaju na beli stolnjak ispred sebe, ali najveći deo ih drži pažljivo, nevoljni da iz ruku ispuste budućnost tako brzo nakon što su je dobili.

Ne vidim nijednu drugu devojku u zelenoj haljini. Ne smeta mi. Dopada mi se pomisao da bar jednu noć ne ličim ni na koga drugog.

Čekam; jednom šakom držim pudrijeru, a drugom majku za ruku. Dlan joj je znojav na dodir. Prvi put shvatam da i ona i otac imaju tremu.

„Kasija Marija Rejes.“

Na mene je red.

Ustajem, puštam majčinu ruku i okrećem se prema ekranu. Srce mi lupa i u iskušenju sam da kršim ruke isto kao Li, ali ostajem savršeno mirna, isturene brade i očiju okrenutih ekranu. Posmatram i čekam, odlučna da moj izabrani – u svojoj gradskoj većnici negde drugde u Društvu – na ekranu ugleda otmenu i spokojnu i ljupku devojku – najbolju moguću sliku Kasije Marije Rejes koju mogu da pružim.

Ipak, ništa se ne dešava.

Stojim i gledam u ekran i, kako sekunde prolaze, jedva uspevam da ostanem mirna, jedva uspevam da se i dalje smeškam.

Oko mene kreće šaputanje. Krajičkom oka vidim majku kako pokreće šaku kao da će me opet uhvatiti za ruku, ali onda se povlači.

Jedna devojka u zelenoj haljini stoji i čeka, a srce joj lupa. Ja.

Ekran je taman i ostaje taman.

To može značiti samo jedno.

DRUGO POGLAVLJE

Tih šapat uzdiže se oko mene kao lepet ptičjih krila pod kupolom gradske većnice. „Tvoj izabranik je večeras ovde“, kaže domaćica večeri osmehujući se. I ljudi oko mene se osmehuju, a žamor postaje glasniji. Naše Društvo tako je ogromno, gradovi tako brojni, i verovatnoća da se tvoj savršeni par nalazi baš u tvom gradu – sićušna je. Mnogo je godina prošlo otkako se tako nešto desilo ovde.

Ove misli tumbaju mi se po glavi, a ja načas žmurim dok poimam šta ovo znači – ne uopšteno, već za mene, devojku u zelenoj haljini. *Možda poznajem svog izabranog.* Možda je to neko ko sa mnom ide u drugostepenu školu, neko koga viđam svakog dana, neko...

„Zander Tomas Karou.“

Za svojim stolom Zander ustaje. More posmatračkih lica i belih stolnjaka, blistavih kristalnih čaša i svetlucavih srebrnih kutija proteže se između nas.

Ne mogu da verujem.

Ovo je san. Ljudi okreću pogled prema meni i prema zgodnom dečku u tamnom odelu i s plavom kravatom. Dok mi se Zander ne osmehne, nemam osećaj da se ovo stvarno dešava. Mislim se: *Znam taj osmeh*, i iznenada se osmehujem i sama, iznenada me talas pljeskanja i miris ljiljana potpuno ubeđuju da je ovo stvarnost. Snovi ne mirišu niti zvuče ovako silovito. Malo kršim protokol i krišom mahnem Zanderu, na šta se on osmehuje još više.

Domaćica večeri kaže: „Možete sestiti na svoja mesta.“ Zvuči zadovoljna što smo tako srećni; naravno, i treba da budemo. I *jesmo* najbolji jedno za drugo.

Kada mi donese srebrnu kutiju, držim je pažljivo. Ipak, već znam dobar deo onoga što se unutra nalazi. Ne samo što Zander i ja idemo zajedno u školu već i živimo u istoj ulici; najbolji smo drugovi otkako pamtim. Ne treba mi mikrokarta da na njoj vidim Zanderove slike iz detinjstva jer u glavi ih imam napretek. Ne moram da skinem spisak njegovih omiljenih stvari i da ga učim napamet, jer već ih znam. Omiljena boja: zelena. Omiljena slobodna aktivnost: plivanje. Omiljena rekreativna aktivnost: igre.

„*Kasija, čestitam*“, šapuće moj otac sa olakšanjem na licu. Majka ne kaže ništa, ali ozarena je i čvrsto me grli. Iza nje, neka druga devojka ustaje i gleda u ekran.

Čovek na stolici pored očeve šapuće: „Kakva sreća za vašu porodicu. Ne morate da poverite njenu budućnost nekome o kome ništa ne znate.“

Iznenaduje me žalostan prizvuk u njegovom glasu; njegova opaska kao da je na samoj ivici nepokornosti. Njegova ćerka, ona isprepadana devojka u ružičastoj haljini, takođe čuje; čini se da joj je neprijatno i malkice se meškolji na sedištu. Ne prepoznajem je. Sigurno ide u neku drugu drugostepenu školu u gradu.

Opet krišom bacam pogled prema Zanderu, ali između nas je previše ljudi i ne vidim ga. Ostale devojke ustaju kad na njih dođe red. Ekran se uvek pali. Nikom ne ostaje zatamnjen. Jedina sam.

Pre nego što krenemo, domaćica proslave poziva Zandera, mene i naše porodice u stranu da porazgovaramo. „Okolnosti su neobične“, kaže, ali odmah se ispravi. „Ne neobične. Oprostite. Jednostavno se ovo ne dešava često.“ Osmehuje se oboma. „Pošto se već poznajete, u vašem slučaju sve će se drugačije odvijati. Sigurno već znate mnogo osnovnih podataka jedno o drugom.“ Pokazuje na naše srebrne kutije. „Na vašim mikrokartama postoji nekoliko novih smernica za udvaranje, pa bi valjalo da se s njima upoznate kad vam se pruži prilika.“

„Iščitaćemo ih večeras“, obećava Zander iskreno. Trudim se da ne prevrnem očima, iako me ovo zabavlja, jer zvuči baš kao kad mu nastavnik zada lekciju koju treba naučiti. Pročitaće nove smernice i zapamtiti ih, kao što je pročitao i napamet naučio zvanični materijal o izbiranju. A onda opet crvenim, jer mi kroz glavu prolazi pasus odatle:

Ako se odlučite na izbiranje partnera, bračni ugovor zaključićete kada napunite dvadeset i jednu godinu. Izučavanja su pokazala da je plodnost i kod muškaraca i kod žena na vrhuncu u dvadeset četvrtoj. Sistem izbiranja tako je osmišljen da izabrani parovi mogu dobiti decu otprilike u tim godinama – tako da izgledi za zdravo potomstvo budu najbolji mogući.

Zander i ja potpisaćemo bračni ugovor. Dobićemo decu.

Ne moram da provedem sledećih nekoliko godina učeći sve o njemu jer već ga poznajem, gotovo koliko i samu sebe.

Iznenaduje me malecni osećaj gubitka duboko u srcu. Moji vršnjaci provešće narednih nekoliko dana u zacopanom piljenju u slike svojih izabranih, u hvalisanju prilikom obroka u školi, i čekanju da im se razotkrije još podataka, pa još. Strepeće i radovaće se prvom susretu, potom drugom, i tako dalje. Za mene i Zandera nema te tajanstvenosti. Neću se pitati kakav je niti ću sanjariti o prvom susretu.

Ali onda me Zander pogleda i pita: „O čemu razmišljaš?“, a ja odgovaram: „Koliko smo imali sreće“, i kažem to iskreno. Još treba otkriti štošta. Do sada sam poznavala Zandera samo kao druga. Sad je moj izabrani.

Domaćica večeri blago me ispravlja. „Ne sreće, Kasija. U Društvu ne postoji slučajnost.“

Klimam glavom. *Naravno*. Znam da ne treba da koristim tako staromodan, netačan pojam. Sada postoji samo verovatnoća. Koliki su izgledi da se nešto desi ili ne desi.

Domaćica ponovo progovara: „Večeras se svašta izdogađalo. I već je kasno. Možete čitati smernice za udvaranje kasnije, nekog drugog dana. Ima vremena napretek.“

U pravu je. Eto šta nam je Društvo podarilo: vreme. Živimo duže i bolje nego ma koji drugi državljani u istoriji sveta. A za dobar deo toga imamo da zahvalimo sistemu izbiranja, iz kog proističe telesno i duševno zdravo potomstvo.

A ja sam deo svega toga.

Moji roditelji i Karouovi ne mogu da prestanu sa usklikima koliko je sve ovo divno. Dok zajedno silazimo stepenicama gradske većnice, Zander se naginje prema meni i kaže: „Rekao bi čovek da su oni za sve ovo zaslužni.“

„Ne mogu da verujem“, kažem; razdragana sam i pomalo mi se vrti u glavi. Neverovatno mi je da sam ovo ja, u divnoj zelenoj haljini, sa zlatom u jednoj a srebrom u drugoj ruci, pored svog najboljeg druga. Svog izabranog.

„Ja mogu“, malo me zavatlava Zander. „Zapravo, znao sam sve vreme. Zato i nisam imao tremu.“

Zavitlavam se i sama. „I ja sam znala. Zato *jesam*.“

Toliko se smejemo da, kada voz stane, načas nijedno od nas to ne primeti, a onda ipak usledi trenutak nelagodnosti dok mi Zander pruža ruku kako bi mi pomogao da se popnem. „Hajde“, kaže, a glas mu je ozbiljan. Na tren ne znam šta da radim. Sada dodir predstavlja nešto novo, a meni su pune ruke.

Potom me Zander hvata za podlaktice i povlači me za sobom u voz.

„Hvala“, kažem dok se vrata zatvaraju za nama.

„Nema na čemu“, govori on. Ne pušta mi ruku; srebrna kutijica koju držim stvara prepreku između nas, ali neka druga prepreka nestaje. Nismo se ovako držali za

ruke otkako smo bili mali. Ovim večerašnjim činom premošćujemo onu nevidljivu provaliju koja deli drugarstvo od nečeg više. Žmarci mi podilaze ruku; dodirivati se sa svojim izabranim – to je raskoš koju drugi novoizabrani parovi s večerašnjeg banketa nemaju.

Vazdušni voz odnosi nas od treperavih ledenobelih svetala gradske većnice prema blažim žutim svetlima na tremovima i uličnim svetiljkama Konaka. Dok ulice proleću pored nas na putu kući, prema Javorovim konacima, bacam pogled na Zandera. Zlatna svetla napolju liče na boju njegove kose, a lice mu je lepo i samouvereno i milo. I poznato, uglavnom. Ako oduvek gledaš u nekoga na jedan način, neobično je kada se ugao promeni. Zander je većito bio neko ko ne može biti moj, a ja za njega isto to.

Sad je sve drugačije.

Moj desetogodišnji brat Brem čeka nas na tremu. Kada mu ispričamo šta je bilo na proslavi, ne može da veruje. „Tvoj izabrani je Zander? Već poznajem osobu za koju ćeš se udati? Joj, baš je čudno.“

„Čudan si sam.“ Zafrkavam ga i on se izmiče dok se pretvaram da ga lovim. „Ko zna, možda tvoja izabrana živi baš u ovoj ulici. Možda je to...“

Brem zapuši uši. „Nemoj to da kažeš. Nemoj to da kažeš...“

„Serena“, izgovaram. A on se okreće i pravi se da me nije čuo. Serena živi u kući do naše. Ona i Brem međusobno se kinje bez kraja i konca.

„Kasija“, kaže mi majka prekorno i osvrće se da se uveri kako niko nije čuo. Ne bi trebalo podsmevati se susedima iz ulice i drugim pripadnicima naše zajednice. Javorovi konaci čuveni su po složnosti i doličnosti. *Ne zahvaljujući Bremu*, mislim se ja.

„Mama, samo se šalim.“ Znam da ne može dugo da se ljuti na mene. Ne na noć moje proslave izbiranja, kad je sve podseća koliko brzo odrastam.

„Uđite“, kaže otac. „Skoro je policijski čas. O svemu možemo da razgovaramo sutra.“

„Je l' bilo torte?“, pita Brem dok otac otvara vrata. Svi se okreću prema meni, čekaju.

Ne mrdam. Ne želim još unutra.

Ako uđem, znači da je ova noć pri kraju, a to ne želim. Ne želim da skinem haljinu i opet obučem svakodnevnu odeću; ne želim da se vratim običnim danima, koji su dobri, ali ne naročiti kao današnji. „Ući ću uskoro. Samo još nekoliko minuta.“

„Nemoj dugo“, kaže otac blago. Ne želi da prekršim policijski čas. Policijski čas je odluka grada, ne njegova, i razumem ga.

„Neću“, obećavam.

Sedam na stepenice ispred kuće – pažljivo, razume se, zbog pozajmljene haljine. Gledam naniže u nabore divne tkanine. Ona nije moja, ali ovo večer jeste, ovo doba, u isto vreme i mračno i blistavo, puno i neočekivanog i poznatog. Zurim u noć tek otpočetog proleća i okrećem lice zvezdama.

* * *

Ne zadržavam se dugo jer će sutra, u subotu, biti mnogo posla. Moraću rano ujutru da se javim na probni rad u centru za razvrstavanje. Posle toga nastupa subota večer i moji časovi slobodne rekreacije, retko vreme kada mogu da se vidim s drugovima i van drugostepene škole.

A i Zander će biti tamo.

Kad se vratim u spavaću sobu, istresam tablete iz malenog udubljenja u dnu pudrijere. Onda ih brojim – jedna, dve, tri; plava, zelena, crvena – dok ih vraćam u metalni valjak u kom obično stoje.

Znam kakvo je dejstvo plave i zelene tablete. Ne poznajem nikoga ko zasigurno zna učinak crvene. Već godinama o tome kruže glasine.

Pentram se u krevet i prestajem da mislim o crvenoj tableti. Prvi put u životu, smem da sanjam o Zanderu.